Yoksulluğu Skolastik Yönetmek!

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Karaağaçlı

1.Öndeyi

"Yoksulluğu Skolastik Yönetmek!" konusuyla ilgilenilen bu çalışmanın temel amacı; yoksulluğun genelde ekonomik özelde kötü ekonomik politiklerin sonucu olduğuna Türkiye ulusal kamuoyunun dikkatini çekmektir. Alan yazın verilerine ek olarak yazarın postpozitivist görülerine ve gözlemlerine dayalı oluşturulan çalışma; (1)Öndeyi, (2)Üstünü Şekerlemeden Yoksulluk, (3)Çoklu Yoksulluk, (4)Mutlak ve Kronik Yoksunluk, (5)Yoksulluğun Ölçüt Sınırı İhlal Edildiğinde Neler Oluyor? ve (7)Vargı ve Yargıda Yoksulluk ve Skolastizm alt başlıklarında kaleme alınmıştır.

2.Üstünü Şekerlemeden Yoksulluk

Üstünü şekerlemeden söylenirse; yoksuluk bir insan hakları ihlalidir. Yoksulluğa ait bu kusur bilinirse yoksullukla ilgili burada, ulusalda ve evrenselde söylenecek her bir laf etkin anlaşılır.

Çünkü;

- Yoksulluk, fakirliktir.
- Yoksulluk günlük temel ihtiyaçların tamamını veya büyük bir kısmını karşılayacak yeterli gelire sahip ola-ma-maktır.

- Yoksulluk, gıda, giyim, barınma gibi temel insani ihtiyaçların yeterli düzeyde karşılanamamasıdır.

Bu ve benzer türdeş yoksulluk betimlemelerin ekonomik eş deyişle maddi kaynakların yetersizliği olduğu görülür.

3.Çoklu Yoksulluk

Yoksulluk; mutlak, göreceli, nesnel, öznel, kırsal, kentsel, geçici ve kronik yoksulluk olarak belirmektedir.

Mutlak yoksulluk, bireylerin hayatlarını sürdürebilmesi için yani gıda gereksinimlerini karşılanması için gerekli maddi kaynaklardan yoksunluktur.

Mutlak yoksulluk, aileleri belirli bir gelir düzeyine göre karşılaştırdığı için; genel ekonomik koşullara bağlı olarak ülkeden ülkeye değişir.

Göreceli yoksulluk ise hanelerin ortalama aile gelirlerinden %50 daha azını gösterir.

Nesnel yoksulluk, insan için gerekli kalori miktarı, gelir ve tüketim harcamaları, eğitim durumları, cinsiyet, yaş ve çocuk sayıları gibi somut ölçütlerle belirlenirken; öznel yoksulluk, bireylerin algılamasına bağlı olarak belirlenen yoksulluktur. Öznel yoksullukta, birey toplumsal gönenç düzeyini kendi durumuyla karşılaştırır.

Kırsal yoksulluk kırsal, kentsel yoksulluk ise kente ait insanların yaşamak için gerekli finansal kaynaklardan ve temel ihtiyaçlardan yoksunluklardır.

Geçici yoksulluk, kişilerin yaşam standartlarında ve gönenç düzeylerinde dönemsel olarak meydana gelen maddi kaynak yetersizliği iken kronik yoksunluk ise bireylerin yoksulluk durumlarının hayatları boyunca değişmemesidir.

4.Mutlak ve Kronik Yoksunluk

Bir üst başlıkta an çizgilerle betimlenen yoksulluk türlerinin her biri maddi yetersizlikleri gösterirken; insanlık için en lekeli ve zedeli olanı mutlak ve kronik yoksunluklar olduğu gözleniyor.

Birleşmiş Milletler mutlak yoksulluğu; gıda, güvenli içme suyu, sağlık, barınma, eğitim ve bilgi gibi temel insan ihtiyaçlarından yoksunlukla açıklıyor (https://www.poverty.ac.uk).

Çünkü; anılan yoksulluklar içerisinde olan bireylerin yoksulluk durumları bir ömür sürdüğünü somutlandırmaktadır.

Çünkü; mutlak ve kronik yoksunluklar yetersiz, plansız, tutarsız, etkisiz ve verimsiz ekonomik ve sosyal siyasi yönetimlerin kaçınılmaz doğurgularındandır.

5.Yoksulluğun Ölçüt Sınırı İhlal Edildiğinde Neler Oluyor?

Yoksulluğun ölçütü açlık sınırının 21 bin üzerinden hane halkı tüketim harcamaları temelli yapıldığında 2025 Türkiye Coğrafyası'nda yoksulluk sınırının 70 bin TL olduğu görülüyor. Anılan rakamlar ihlal edildiğinde bireysel ve toplumsal olarak şu krizler beliriyor:

5.1.Yoksulluk tuzağına düşülüyor. Çünkü; yoksullukla beliren sürekli gelir eşitsizliği "yoksulluk tuzağıyla" insanlar yalnız ve çaresizlik hissi yaşıyorlar.

5.2.Ekonomik olarak yoksulluk, işsizliğin artıyor, enflasyon yükseliyor. gelir dağılımındaki eşitsizlikler artıyor.

5.3.Toplumsal açıdan yoksulluk, sosyal dışlanma ve hayatın birçok alanında güvensizliklerin sonucu toplumsal yaşamdaki krizlerdir.

5.4.Düzensiz göç değil mülteci krizi artıyor. Toplumsal iç ve dış göçlerle mültecilik krizi yaygınlaşıyor.

5.5.Psikolojik olarak yoksulluk insan enerjini azaltır. İnsanca yaşamı engeller. Yardımsızlık ve hayatının kontrolünü kaybetme duygusunu yaşatırken; yoksulluk insanın ruh sağlığını da olumsuz etkiler.

5.6.Sağlık açısından yoksulluk; dengesiz beslenme, açlık, sağlık hizmetlerine ulaşamama ve bunların sonucunda sağlığı kaybetme, hastalık veya ölümlere neden oluyor.

5.7.Duygusal açıdan yoksulluk, bireylerde ilgi, sıcaklık, anlaşılmak dinlenilmek, kendini ifade etmek ve başkasının desteğini istemek gibi duygularındaki olumsuzluklardır.

6.Türkiye Coğrafyası Yoksulluğu Hak Etmiyor!

Uygulanan yeni özneli liberal tutucu ve kuşatmacı politikalar her karış toprağı bereketli ve verimli Türkiye Coğrafya'sının yoksulluğunu somutlandırıyor.

"Aytmatov Toprak Ana" yapıtında, insan anatomisinde bir Kırgız köyünde 2. Dünya Savaşı nedeniyle askere alınanları ve geride kalanların çektiği sıkıntıları anlatırken; eldeki yetersiz yiyeceğin muhtaç olandan başlanarak dağıtılması, umutların hasat zamanına ertelenmesi, savaş yüzünden ürünün tamamının merkezden istenmesi, boşa çıkan umutlar, yine açlık, sefalet, bir yandan cepheden gelen ölüm haberleri ve umutsuz bekleyişleri edebi dille sunar (Aytmatov, 2023).

Toprak Ana örneğinde olduğu gibi; ancak savaş zamanında görülebilecek yoksullukların yaşanması normal değildir.

Yoksulluğu artıran gelir gider dengesizliği; yetersiz beslenme, eğitime ve diğer temel hizmetlere sınırlı erişim, sosyal ayrımcılık ve dışlanma ve karar alma süreçlerine katılım eksikliğini de artırmaktadır.

Karl Marx (1997) "her şey sınıfsaldır" derken; yoksulluğun giderilmesinde emek ve karşılığının alınmasının önemini ve işlevini "Kapital" yapıtında politik ekonominin eleştirisini teorize ederek açıklamıştır.

7.Vargı ve Yargıda Yoksulluk ve Skolastizm

"Erkekler ve kadınlar aşırı yoksulluk içinde yaşamaya mahkûm edildikleri her yerde, insan hakları İhlali vardır. Yoksulluk, nedensel temelinde ekonomik, sonuçlar bağlamında ise bireysel toplumsal, psikolojik, sağlık ve duygusal zedelenmeler ve lekeler çıkarmaktadır.

Yoksulluğu, skolastik olarak manevi iklimle açıklamak orta çağ tarihli bir düşün tarzıdır. Çünkü; Skolastik düşüncede kilise özneli uygulamalar, özgürlüklere kısıtlar, baskın ve dar düşünceler vardır.

Birçok kişinin iyi durumda olduğu ülkelerde, birinin çok yoksul olduğunu görmek kolaydır. Ancak, çoğu insanın düşük gelirle yaşadığı bir ülkede, yoksul olanlar ile en yoksul olanları görmek ve yoksulluğu giderecek çözümler bulmak merkezi kamusal, hukuki, sosyal ve demokratik yönetimlerin görevidir.

Yoksulluğu, çoğulcu, çoklu, demokratik, sosyal adaletçi, sosyal eşitlikçi ve insan haklarına saygı gösterilmesini sağlamak için Cumhuriyet'in Kurucu felsefesine ve Atatürk İlkelerine uygun hedefler ve uygulamalarda bir araya gelmek ve dayanışma içinde olmak gerekiyor.

Kaynaklar

Aytmatov, C. (2023). **Toprak Ana.** Çev: Refik Özdek. Ötüken Neşriyat.

Karaağaçlı**,** M**. (**2021-1**). Eğitimin Sosyolojisi.** İkinci Yazım Birinci Basım. Ankara: Kitapçı Basımevi Yayıncılık Dağıtım Tasarım San Tic. Ltd. Şti. ISBN No:978-605-62357-9-5. Bandrol Seri Aralıkları: THG-PRH 637078-637207.

Karaağaçlı, M. (2024-3). **Yeni Özneli Siyasanın Beton Aşkı, Folklorik ve Otantik iklimi Yok Etti** http://www.mektepligazete.com.Köşe Yazıları 12.08.2024.

Manza, J. (2020). **Eşitsizlik**. Çev: Çağrı Mutaf. Ed: Bryan S. Turner. ss.288-293. İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Marx, K. (2016). **Das Kapital. Anlatılan Senin Hikayendir.** Gece Kitaplığı

Turner, Bryan S. (2020). **Eşitlik**. Çev: Çağrı Mutaf. Ed: Bryan S. Turner. ss.286-288. İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

https://www.poverty.ac.uk/definitions-poverty/absolute-and-overall-poverty.

İletişim ve Erişim

Dr. Öğr. Üyesi, G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi, EBB Öğr. Üyesi.
e-posta : mkara@gazi.edu.tr
ORCID : https://orcid.org/0000-0003-3488-1021
Web (1): w3.gazi.edu.tr/~mkara
Web (2): https://avesis.gazi.edu.tr/mkara
Spor: :www.yurtspor.com. yazarlar
Eğitim-Sosyoloji Güncel : www.mektepligazete.köşe yazıları
Bilim-Araştırma: www.mektepligazete.bülten
Facebook (1): Kirizma
Facebook (2): Mustafa Karaağaçlı
Twitter : M_Karaagacli_
İnstagram : mustafakaraagacli1
Blog :mustafakaragacli.blogspot.com